

PRÁVNÍ ROZBOR NOVELY NAŘÍZENÍ VLÁDY O OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘED HLUKEM

JUDR. MICHAL BERNARD, PH.D.

Problematika hlukových hygienických limitů

- ❖ Hluk – významný vliv na kvalitu života
- ❖ Obtěžování hlukem má negativní důsledky na zdraví a psychickou pohodu obyvatel
- ❖ Nárůst hluku - exponenciální, tzn. navýšení hlukové zátěže se násobí
- ❖ Nutnost protihlukových opatření u staveb, které hygienické limity překračují
- ❖ I nadlimitní hluk lze dočasně povolit tzv. výjimkami (§ 31 z. o veř. zdraví)

Současná právní úprava

- ❖ Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- ❖ Stanovuje přípustné hygienické hladiny hluku a jejich korekce v závislosti na kategorii pozemní komunikace
- ❖ Rozdíl mezi limity hluku uvnitř a vně ochranného pásma dráhy
- ❖ Institut tzv. staré hlukové zátěže – výjimka ze standardních hlukových limitů
- ❖ Příloha č. 3 (tabulka s limity pro chráněný venkovní prostor staveb)

Stávající hlukové limity

- ❖ Základní hygienický limit hluku: **50 dB** pro denní dobu a **40 dB** pro noční dobu, k čemuž se přičítají korekce dle tabulky č. 1 části A přílohy č. 3
- ❖ Pro stavby dálnice, silnice I. a II. třídy, místní komunikace I. a II. třídy: hygienický limit **60 dB/den** a **50 dB/noc**
- ❖ Pro hluk z dopravy na silnicích III. třídy, místních komunikacích III. třídy a účelových komunikacích: hygienický limit **55 dB/den** a **45 dB/noc**
- ❖ V ochranném pásmu dráhy: + 10 dB, tj. **60 dB den / 55 dB noc**
- ❖ Vně ochranné pásmo dráhy: **55 dB den / 50dB noc**

Nařízení vlády č. 433/2022 Sb.

- ❖ Novela nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- ❖ Platnost od 1.1. 2023, účinnost od **1. 7. 2023**
- ❖ Dle důvodové zprávy má být vázána na novelu nového stavebního zákona (zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon)
- ❖ **Zásadní změna hlukových limitů oproti stávající úpravě**

Novela nařízení vlády

- ❖ Upouští od dělení pozemních komunikací do jednotlivých kategorií
- ❖ Upouští od dělení limitů hluku uvnitř a vně ochranného pásma dráhy
- ❖ Opouští tzv. starou hlukovou zátěž
- ❖ Vypouští definici uceleného úseku a proluky – souvisí s novelou nového stavebního zákona
- ❖ Nové rozlišovací kritérium – datum vydání rozhodnutí/opatření o umístnění a povolení pozemní komunikace nebo dráhy – **rozhodné datum 1.1.2001**

Hluk z dopravy na pozemních komunikacích

- ❖ Nové hygienické limity pro hluk z dopravy na **všech pozemních komunikacích**, tj. na dálnicích, silnicích a místních komunikacích I. a II. třídy a na silnicích a místních komunikacích III. třídy a účelových komunikacích
- ❖ „staré“ komunikace - povolené **před 1.1.2001**
- ❖ „nové“ komunikace - povolené **po 31.12.2000**

Hluk z dopravy na pozemních komunikacích

- ❖ Korekce + **18 dB** se použije na PK povolených před 1.1.2001 a též při údržbě, rekonstrukci, modernizaci atp. prováděné po 1.1.2001
- ❖ Nová definice údržby v § 2 písm. q) nařízení o ochraně zdraví:
„údržbou, rekonstrukcí, modernizací nebo zkapacitněním pozemní komunikace činnost související s položením nového povrchu vozovky nebo rozšířením vozovky při zachování směrového nebo výškového vedení pozemní komunikace nebo jiná související úprava, včetně související krátkodobé objízdne trasy“.
- ❖ Nové korekce se použijí i pro hluk z dopravy, pro který se používala tzv. stará hluková zátěž

Hluk ze železniční dopravy

- ❖ Korekce + **10 dB** pro hluk na drahách umístěných a povolených po 31.12.2000
- ❖ Korekce + **18 dB** pro hluk na drahách umístěných a povolených před 1.1.2001 a též u údržby, rekonstrukcí, optimalizací atp.
- ❖ Nová definice údržby a rekonstrukce drah - § 2 písm. p) nařízení o ochraně zdraví:

„údržbou, rekonstrukcí, modernizací nebo optimalizací dráhy činnost související s výměnou nebo obnovou kolejového svršku, spodku a souvisejících zařízení, podbíjení a broušení kolejí, případně přidání koleje, předelektrizační úpravy, elektrizace dráhy nebo jiná související úprava“.

- ❖ Nově jednotný (**mírnější**) hygienický limit pro železniční dopravu – vypuštěno ochranné pásmo

Srovnání hygienických limitů (1/2)

	NV 272/2011 Sb. (platné do 30.6.2023)		NV 433/2022 Sb. (platné od 1.7.2023)	
	den	noc	den	Noc
Základní hygienické limity	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]
dálnice, silnice I. a II. třídy, místní komunikace I. a II. třídy umístěné a povolené před 1.1.2001 (dle informací objednatele např. D8 – Mnetěš, Vražkov)	60	50	68 (+8 dB)	58 (+8 dB)
tramvajové a trolejbusové dráhy vedené po silnicích I. a II. třídy a místních komunikacích I. a II. třídy, umístěné a povolené před 1.1.2001	60	50	68 (+8 dB)	63 (+13 dB)
silnice III. třídy, místní komunikace III. třídy, účelové komunikace, umístěné a povolené před 1.1.2001	55	45	68 (+13 dB)	58 (+13 dB)
silnice III. třídy, místní komunikace III. třídy, účelové komunikace, umístěné a povolené po 1.1.2001	55	45	60 (+5 dB)	50 (+5 dB)
dráhy umístěné před 1.1.2001 (po sloučení limitů v a mimo ochranné pásmo)	55	50	68 (+ 13 dB)	63 (+13 dB)
dráhy umístěné po 1.1.2001 (po sloučení limitů v a mimo ochranné pásmo) – např. novostavby VRT	55	50	60 (+5 dB)	55 (+5 dB)

Srovnání hygienických limitů(2/2)

	NV 272/2011 Sb. (platné do 30.6.2023)		NV 433/2022 Sb. (platné od 1.7.2023)	
	den	noc	den	Noc
Základní hygienické limity	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]
letecký provoz	beze změny			
stacionární zdroje	beze změny			
vysokoenergetický impulsní hluk	beze změny			
Specifické výjimky				
Korekce +5 dB (dle § 12 odst. 6 věta 3.)				
velmi komplikované a z důvodů chybějících dat o měření před rokem 2000 problematicky prokazatelné				
Stará hluková zátěž	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]	LAeq, 16h [dB]	LAeq, 8h [dB]
pozemní komunikace	70	60	68 (-2 dB)	58 (-2 dB)
dráhy	70	65	68 (-2 dB)	63 (-2 dB)

Přechodná ustanovení

- ❖ Podle dosavadních právních předpisů se dokončí:
 - řízení o protihlukových opatřeních
 - řízení o časově omezených povoleních –protihlukových opatřeních schválených orgánem ochrany veřejného zdraví
- ❖ Riziko zastavování běžících řízení o umístění a povolení protihlukových opatření na základě zpětvzetí žádostí provozovatelů, aby využili nových – příznivých hlukových limitů

Dopady novely (nejen) na dálnici D8

- ❖ I pro případné rozšíření na 3+3 pruhy (aktuálně úsek Zdiby – Nová Ves) zůstanou zachovány limity pro „staré“ komunikace ➡ **definice údržby v § 2 písm. q)**
- ❖ Úsek D8 Nová Ves – Doksany (stávající limit 60/50, bez možnosti navýšení o SHZ ani korekci +5 dB), nově bude **68/58 ➡ Změna kritéria (z data kolaudace na datum „umístění a povolení) k rozhodnému datu 1.1.2001**
- ❖ Úsek Zdiby - Doksany přislíbené PHS mohou být odvolány, pokud ŘSD vezme žádost zpět ➡ **přechodná ustanovení**

Závěr

- ❖ Výrazné zhoršení dosavadních hlukových limitů
- ❖ Pravděpodobné značné navýšení hluku v rezidenčních oblastech
- ❖ Snazší projektování a výstavba pozemních komunikací, drah včetně VRT i developerských projektů
- ❖ Absence jakékoliv vyhodnocení zdravotních rizik v souvislosti s novými hlukovými limity
- ❖ Projednávaná novela SZ (Senát) – odložení účinnosti nového SZ od 1.1.2024
- ❖ **Cíl: požadovat odložit účinnost novely nařízení**

Děkuji za pozornost

bernard@dohnalbernard.cz

+420 773 991 250